

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Oppdragsbrev til Enova SF

2016

INNHold

1	Innledning.....	3
2	Mål	3
3	Særskilte oppdrag.....	3
3.1	Horisont 2020.....	3
3.2	Energimerkeordningen.....	3
3.3	Rettighetsbasert ENØK-ordning	3
4	Andre forutsetninger og krav.....	4
4.1	Energi- og klimateknologi og Energi21	4
4.2	Koordinering med andre aktører	4
4.3	Kommunikasjon og informasjon	4
5	Rapportering og resultatoppfølging	4
5.1	Halvårsrapport.....	4
5.2	Risiko- og vesentlighetsvurderinger	5
5.3	Årsrapport	5
5.4	Kontroll og oppfølging av tilskudd	5
5.5	Rapportering av statsstøtte.....	5
5.5.1	Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte.....	5
5.5.2	Rapportering i henhold til punktene 170-173, jf. 248/11/COL	6
6	Budsjett og fullmakter.....	6
6.1	Energifondet.....	6
6.1.1	Administrasjon	7
6.2	Forslag om budsjettendringer og omprioriteringer.....	7
7	Plan og budsjett for 2017.....	8
7.1	Administrasjon	8
7.2	Budsjett og plan for Energifondet	8
8	Tildeling	8

1 Innledning

Olje- og energidepartementet viser til Prop. 1 S (2015-2016), Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016) og Innst. 9 S (2015-2016). Departementet har på dette grunnlag, og avtalen mellom Olje- og energidepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Energifondet, utarbeidet et oppdragsbrev. Oppdragsbrevet gir de økonomiske rammene for Enova SF i 2016 og en nærmere beskrivelse av mål, oppdrag og rapporteringskrav.

Enova skal innenfor sitt virkeområde være rådgiver for Olje- og energidepartementet. Enova representerer departementet i ulike internasjonale fora.

2 Mål

I avtale av 28. juni 2012 og tillegg til avtale av 30. januar 2015 mellom Olje- og energidepartementet og Enova er formålet konkretisert gjennom syv hovedmål som peker ut de områdene der Enova skal ha aktivitet, jf. vedlegg 1 og 2. Enova skal fremme:

- Utvikling og introduksjon av nye energi- og klimateknologier i markedet.
- Mer effektiv og fleksibel bruk av energi.
- Økt bruk av andre energibærere enn elektrisitet, naturgass og olje til varme.
- Økt bruk av nye energiressurser, herunder gjennom energigjenvinning og bioenergi.
- Mer velfungerende markeder for effektive energi-, miljø- og klimavennlige løsninger.
- Økt kunnskap i samfunnet om mulighetene for å ta i bruk energieffektive, miljø- og klimavennlige løsninger.
- Reduserte klimagassutslipp i transportsektoren.

Enova har et kvantitativt resultatmål på minimum 7 TWh energi- og klimaresultater i avtaleperioden. I avtalen er det også tatt inn særlige føringer for enkelte områder, herunder arbeidet med energi- og klimateknologi og med miljøvennlig transport.

Det er også mer generelle føringer for forvaltningen av midlene. Enova skal blant annet tilstrebe å utvikle programmer som er slik at de tilskuddene som gis blir utløsende for prosjektene og tildelinger skal skje etter objektive og transparente kriterier. Den overordnede styringsmodellen gir Enova stor frihet i utforming av virkemidler. Styret er ansvarlig for at alle aktiviteter er rettet inn mot å oppfylle avtalen.

3 Særskilte oppdrag

3.1 Horisont 2020

Enova skal ha en sentral rolle i oppfølgingen av den norske deltakelsen i Horisont 2020. Oppfølgingen skal skje i samarbeid med Norges forskningsråd som har hovedansvaret for å følge opp Horisont 2020 fra norsk side.

3.2 Energimerkeordningen

Enova skal legge til rette for å ivareta den videre driften og utviklingen av energimerkeordningen og ordningen for energivurdering av tekniske anlegg fra og med 1. juli 2016.

3.3 Rettighetsbasert ENØK-ordning

Ordningen med tilskudd til enøk-investeringer i private boliger knyttes til skattesystemet fra og med 2016. Skatteordningen baserer seg på Enovas eksisterende støtteordning til slike

tiltak, men huseier skal kunne velge at utbetaling gjøres over skatteoppgjøret som alternativ til direkte utbetaling fra Enova. Det må legges til rette for at ordningen med tilskudd til enøk-investeringer i private boliger knyttes til skatteordningen.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Energi- og klimateknologi og Energi21

Energi21 er den nasjonale strategien for forskning, utvikling, demonstrasjon og kommersialisering av ny energiteknologi, utarbeidet gjennom et samarbeid mellom næringsliv, forskningsmiljøer og myndigheter. Enova skal i sin satsing på demonstrasjon av nye teknologier, så langt det er hensiktsmessig gitt mål og føringer i avtalen mellom OED og Enova, ta hensyn til Energi21 sine prioriteringer ved støtte til relevante prosjekter og aktiviteter.

4.2 Koordinering med andre aktører

I samsvar med punktene 5 og 10 i avtalen skal Enova ha et nært samarbeid med næringslivet og forskningsmiljøer, Miljødirektoratet og andre relevante direktorater. Enova skal regelmessig ha kontakt med og koordinere sin virksomhet med andre myndigheter som forvalter virkemidler av betydning for virksomheten og bidra til å sikre godt samspill. Koordinering mot Norges forskningsråd, Innovasjon Norge, Husbanken, Statens vegvesen, Kystverket og Direktoratet for byggkvalitet er særlig relevant.

Departementet forventer at Enova bidrar til et effektivt samarbeid med andre relevante virkemiddelaktører og myndighetsorganer, som Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norges forskningsråd og Gassnova. Partene må selv avklare nærmere hvilke programmer og prosjekter dette kan gjelde og på hvilken måte dette skal foregå. Departementet forutsetter at Enova, Norges vassdrags- og energidirektorat, Oljedirektoratet, Norges forskningsråd og Gassnova kostnadsfritt skal kunne få innsyn i, og eventuelt delta i, hverandres programmer og prosjekter som finansieres av Olje- og energidepartementet.

4.3 Kommunikasjon og informasjon

Det er viktig å ha god kontakt og informasjonsflyt mellom Enova og departementet. Begge parter må få kunnskap om forestående hendelser av positiv så vel som negativ art. Det er spesielt viktig at Enova i god tid varsler departementet om saker som kan bli store, vanskelige eller kontroversielle.

Det forventes at Enova synliggjør oppnådde resultater på sitt område. Det forventes samtidig at Enova tar kontakt med Olje- og energidepartementet for avklaring om politisk ledelse i departementet skal være en del av den konkrete synliggjøringen.

5 Rapportering og resultatoppfølging

Frister for rapportering og datoer for planlagte møter i 2016 er angitt i henholdsvis vedlegg 4 og 5.

5.1 Halvårsrapport

Enova skal **innen 6. september** 2016 oversende en halvårsrapport for 2016.

Rapporten skal inneholde en oversikt over energieresultater og tildelt støtte for de respektive prosjektene. Rapporten må indikere både hvilket geografisk område prosjektene er etablert i og hvilket markedsområde prosjektene har mottatt støtte under. Halvårsrapporten skal inneholde en kort oppdatering av status for de ulike markedsområdene.

5.2 Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Enova skal **innen 8. november 2016** oversende en særskilt redegjørelse av overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger for 2017. Punkt 5.2 i Instruks for økonomistyring av Energifondet legges til grunn for rapportering av risiko- og vesentlighetsvurderinger for hele Enovas virksomhet.

Enova skal orientere departementet om vesentlige endringer i risikovurderingene, samt status for tiltak og kontrollaktiviteter som er iverksatt for å bringe disse risikofaktorene ned til et akseptabelt nivå.

5.3 Årsrapport

Enova skal **innen 28. februar 2017** oversende en samlet årsrapport for virksomheten i 2016, med kopi til Riksrevisjonen. Årsrapporten skal publiseres på Enovas nettsider så snart årsberetning og årsregnskap for Enova SF og årsregnskap for Energifondet er godkjent av foretaksmøtet.

Det skal redegjøres nærmere for markeds situasjonen for de respektive markedsområdene Enova arbeider innenfor. Rapporteringen skal inneholde en vurdering av utviklingen i støttekostnader, energieresultater og prosjekttilfang.

Krav til innhold i årsrapporten følger i vedlegg 6. Enova må påse at foretakets årsrapport gir et dekkende bilde av virksomheten for året 2016.

5.4 Kontroll og oppfølging av tilskudd

Enova skal **innen 31. mai 2017** oversende en særskilt redegjørelse av foretakets kontroll og oppfølging av informasjon fra tilskuddsmottakere. Det vises her spesielt til punkt 6.1 i Instruks for økonomistyring av Energifondet og overordnet regelverk for Enovas tilskuddsforvaltning av midlene fra Energifondet.

5.5 Rapportering av statsstøtte

5.5.1 Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte

Enova skal **innen 31. mars 2017**, i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte, oversende en oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte i 2016.

Rapporteringen skal inneholde en oversikt over utbetalt statsstøtte i 2016 fra henholdsvis Energifondet, jf. ESAs avgjørelse 248/11/COL, eventuell utbetalt statsstøtte under regelverket for gruppeunntak, samt utbetalt støtte til prosjekter som er individuelt godkjent av ESA. Dette skal sammenlignes med opprinnelig budsjetter for henholdsvis Energifondet, enkelttildelinger som er særskilt godkjent av ESA, og eventuelt budsjett for støtte under regelverket for gruppeunntak i 2016.

Rapporteringen om faktisk utbetalt statsstøtte fra Energifondet skal både rapporteres aggregert og spesifiseres per programområde. Departementet understreker at støtte fra Energifondet,

som ikke regnes som statsstøtte i henhold til EØS-avtalens regler om offentlig støtte, ikke skal rapporteres.

For enkelttildelinger og gruppeunntak med varighet utover 2016 skal det også rapporteres på hva som forventes utbetalt fremover i tid.

5.5.2 Rapportering i henhold til punktene 170-173, jf. 248/11/COL

Det skal oversendes en rapportering i tråd med ESAs avgjørelse 248/11/COL (jf. punktene 170-173) **innen 31. mai 2017**.

6 Budsjett og fullmakter

Enova har ansvar for å planlegge virksomheten i 2016 slik at mål og resultatkrav oppnås innenfor de budsjettmessige rammene som er gitt i dette brevet, jf. § 9 i Reglement for økonomistyring i staten og punkt 2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Departementet understreker samtidig at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

I henhold til § 12 i lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004, har Riksrevisjonen rett til å kreve informasjon, innsyn og kontroll med at midlene nyttes i samsvar med forutsetningene.

Det er viktig at Enova sørger for organisering, utvikling og bruk av virkemidler som gir effektiv bruk av ressursene. Virksomheten skal vektlegge effektivisering, prioritering og håndtering av nye utfordringer og oppgaver innenfor budsjettammene.

6.1 Energifondet

Budsjettert disponibel ramme for Energifondet som stilles til disposisjon for Enova i 2016 er som følger:

	Kroner
A Inngående balanse i Energifondet 1.1.2016	8 265 155 000
B Budsjetterte inntekter fra påslaget på nettariiffen	630 000 000
C Overføring fra statsbudsjettet	1 566 000 000
D Sum	10 461 155 000
E Forpliktelser ved utgangen av 2015	-6 988 447 000
F Tilsagnsfullmakt for 2016	400 000 000
G Administrasjon	-151 000 000
H Budsjettert disponibel ramme for Energifondet for 2016	3 721 708 000

Ad. punkt A: Energifondets samlede midler, inntestående på fondets konto i Norges Bank, per 1.1.2016. Av disse midlene er om lag 79 mill. kroner renteinntekter opptjent i 2015.

Ad. punkt B: Budsjetterte inntekter fra påslaget på nettariiffen er et foreløpig anslag på faktiske innbetalinger i 2016. Enova skal påse at midlene fra påslaget på nettariiffen blir innbetalt til Energifondet som forutsatt etter forskrift om Energifondet § 3, jf. § 6.

Ad. punkt C: Overføring til Energifondet fra statsbudsjettet.

Ad. punkt E: Forpliktelser som er pådratt i 2015 eller tidligere, og som skal dekkes i senere budsjettår.

Ad. punkt F: Enova SF har i 2016 adgang til å gi tilsagn for inntil 400 mill. kroner utover disponible midler i Energifondet, det vil si summen av udekkede forpliktelser (nye og gamle) ved utløpet av budsjettåret må være innenfor 400 mill. kroner.

Ad. punkt G: Fastsatt ramme for administrasjon for Enova SFs forvaltning av Energifondet for 2016, jf. punkt 6.1.1.

Ad. punkt H: Enova gis fullmakt til å pådra forpliktelser med unntak av administrasjon for Energifondet innenfor ovennevnte budsjetterte disponible ramme. Det understrekes at utbetalingen av midler må holdes innenfor inntilstående disponible midler på fondets konto i Norges Bank.

Overføring av midler fra Energifondets konto i Norges Bank vil bli foretatt på bakgrunn av oversendt betalingsanmodning (i pdf-format) til postmottak@oed.dep.no.

6.1.1 Administrasjon

I henhold til vedtektene for Energifondet skal administrasjon knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet dekkes av Energifondet. Departementet vektlegger at administrasjonen skal være effektiv og at utgiftsveksten holdes innenfor et realistisk og rimelig nivå. Det er forutsatt at alle virksomheter gjennomfører tiltak for å øke produktiviteten.

Departementet har fastsatt rammen for administrasjon til inntil 151 mill. kroner for Enova SF for 2016. Rammen inkluderer merverdiavgift. Midlene skal benyttes til administrasjon knyttet til ivaretagelsen og forvaltningen av midlene fra Energifondet.

Enova skal være en liten og fleksibel organisasjon. Det betyr at organisasjonen må kunne tilpasses mulige endringer i forvaltningsoppdraget.

Midlene til administrasjon skal deles opp i minst fire terminbeløp, og vil bli utbetalt på bakgrunn av oversendt elektronisk faktura (Elektronisk handelsformat – EHF) til Olje- og energidepartementet.

6.2 Forslag om budsjettendringer og omprioriteringer

Revidert budsjett og plan for Energifondet

Enova skal **innen 6. september 2016** oversende revidert budsjett og plan for Energifondet for 2016. Det skal redegjøres for større endringer og avvik i finansiell ramme for Energifondet, forventet disponeringer av midler og forventet energiresultat sammenlignet med opprinnelig forslag til budsjett og plan for Energifondet for 2016.

Administrasjon

Enova skal **innen 6. september 2016** oversende regnskap per 31. juli og prognose for resten av året. Eventuelle avvik mellom budsjett og eventuelt revidert budsjett for 2016 skal forklares.

Oversendelsen vil danne grunnlag for vurdering av utbetaling av gjenværende midler til administrasjon for 2016.

7 Plan og budsjett for 2017

7.1 Administrasjon

Forslag til administrasjonsramme (inkludert merverdiavgift) for Enova SF knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet i 2017 skal oversendes **innen 8. november 2016**.

Forslaget skal spesifiseres og sammenstilles med regnskap for 2015 og gjeldende budsjett for 2016. Regnskap per 30. september 2016 skal vedlegges.

Oversendelsen skal inneholde en vurdering av anvendelsen av midler i 2016, inklusive hvordan eventuelle satsinger eller innsparinger er gjennomført sammenlignet med foregående år, jf. forutsetningen om at alle virksomheter gjennomfører tiltak for å øke produktiviteten.

Forslag til endringer fra gjeldende budsjett for 2016 skal forklares. Eventuelle nye satsinger skal begrunnes og det skal redegjøres for eventuelle innsparinger og omprioriteringer som foreslås gjennomført sammenlignet med inneværende år.

På basis av forslaget vil departementet fastsette rammen for administrasjon for Enova SF i 2017.

7.2 Budsjett og plan for Energifondet

Enova skal **innen 8. november 2016** oversende budsjett og plan for Energifondet for 2017, med tilhørende vurderinger av de ulike markedsområdene, herunder en vurdering av prosjektilgang og en vurdering av generelle markedsforhold.

8 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for statlig økonomistyring § 8, vil Olje- og energidepartementet med dette meddele at Enova SF for 2016 gis tilskudd som beskrevet i dette brevet, jf. Stortingets vedtak av 18. desember 2015.

-
- Vedlegg 1: Avtale av 28. juni 2012 mellom Den norske stat v/Olje- og energidepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Energifondet
 - Vedlegg 2: Tilleggsavtale av 30. januar 2015 mellom Den norske stat v/Olje- og energidepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Energifondet
 - Vedlegg 3: Overordnet regelverk for Enovas tilskuddsforvaltning av midlene fra Energifondet
 - Vedlegg 4: Frister for rapportering i 2016
 - Vedlegg 5: Møteplan for 2016
 - Vedlegg 6: Krav til innhold i årsrapport

AVTALE

mellom Den norske stat ved Olje- og energidepartementet

og

Enova SF

**om forvaltningen av midlene fra Energifondet i perioden
1. januar 2012 til 31. desember 2015**

1. Parter

Parter i denne avtalen er Den norske stat v/Olje- og energidepartementet (OED) og Enova SF (Enova).

2. Avtalens bakgrunn

2.1 Forarbeider

Enova ble opprettet ved kongelig resolusjon av 1. juni 2001 med virkning fra 22. juni 2001. Den kongelige resolusjonen har sin bakgrunn i at Stortinget den 5. april 2001 sluttet seg til Regjeringens forslag til ny finansieringsmodell og omorganisering av arbeidet med omlegging av energibruk og energiproduksjon, jf. Innst 0. nr. 59 (2000-2001) og Besl. 0. nr. 75 (2000-2001). Forslaget ble fremmet i Ot.prp. nr. 35 (2000-2001) Om lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energilova). Stiftelsesdokument med vedtekter for Enova ble signert den 22. juni 2001. Vedtektene ble sist endret 27. juni 2012.

Et ledd i Stortingets vedtak av 5. april 2001 er opprettelsen av Energifondet, jf. energiloven med senere endringer §§ 4-4 og 7-6. OED fastsatte med hjemmel i energiloven den 10. desember 2001 forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet (forskrift om Energifondet). Vedtekter for Energifondet ble vedtatt av OED den 21. desember 2001. Vedtektene ble sist endret 27. juni 2012.

Gjennom Innst.O.nr.41 (2002-2003) og Besl. 0. nr. 54 (2002-2003) ble det innført unntak fra reglene om enkeltvedtak og klage for vedtak fattet av Enova om tildeling av midler fra Energifondet. Forslaget ble fremmet i Ot. prp. 86 (2001-2002). Her legges videre føringer for OEDs styring av Enova, herunder styring gjennom avtale.

OED gjennomførte i 2010 en evaluering av Enova SF og Energifondet. Evalueringen ble lagt frem for Stortinget i Prop. 1 S (2010-2011).

I Prop 101 L (2010-2011), jf. Innst. 379 L (2010-2011), i Prop 1 S (2011-2012), jf. Innst. 9 S. 2011-2012), og i Meld. St. 21 (2011-2012), jf. Innst. 390 S. (2011-2012), er det lagt føringer for Enovas virksomhet fremover. Meld. St. 21 (2011-2012) gir også budsjettmessige avklaringer gjennom opprettelsen av et nytt fond for klima, fornybar energi og

energiomlegging som erstatning for Grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering.

2.2 Avtalens funksjon

Denne avtalen skal sikre at midlene fra Energifondet blir forvaltet i samsvar med de mål og forutsetninger som ligger til grunn for Stortingets vedtak om opprettelsen av Energifondet, Stortingets vedtak knyttet til klimameldingen og innenfor øvrige rammer som gjelder for bruken av fondets midler. Avtalen er kommet i stand etter omfattende drøftinger mellom OED og Enova. I avtalen konkretiseres Enovas oppdrag knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet.

Avtalen er ikke til hinder for at OED kan utøve eierstyring etter det rammeverket som til enhver tid gjelder for organisering av statens eierskap uten hinder av bestemmelsene i denne avtalen.

3. Formål

Enova og Energifondets formål er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon og utvikling av energi- og klimateknologi, jf. Enova og Energifondets vedtekter.

Virksomheten skal styrke forsynings sikkerheten og redusere utslippene av klimagasser.

4. Hovedmål

Avtalens hovedmål peker ut de områdene der Enova skal ha en aktivitet.

Enova skal fremme:

- a. Utvikling og introduksjon av nye energi- og klimateknologier i markedet.
- b. Mer effektiv og fleksibel bruk av energi.
- c. Økt bruk av andre energibærere enn elektrisitet, naturgass og olje til varme.
- d. Økt bruk av nye energiresurser, herunder gjennom energigjenvinning og bioenergi.
- e. Mer velfungerende markeder for effektive energi, miljø- og klimavennlige løsninger.
- f. Økt kunnskap i samfunnet om mulighetene for å ta i bruk energieffektive, miljø- og klimavennlige løsninger.

Andre energibærere enn elektrisitet, naturgass og olje er i denne avtalen å forstå som ulike typer bioenergi, varme fra avfallsforbrenning og annen spillvarme, solenergi, hydrogen og varmepumper basert på henholdsvis jord-, vann-, bergvarme.

5. Mål for arbeidet med energi- og klimateknologi

Ny energi- og klimateknologi er en forutsetning for omlegging til et lavutslippssamfunn. Enova skal forvalte en ny satsing på energi- og klimateknologi. Målet er at satsingen skal bidra til reduksjon av klimagassutslipp og bygge opp under utviklingen av energiomlegging

på lang sikt gjennom å utvikle og ta i bruk teknologier og nye løsninger som kan bidra til dette.

Det legges til grunn at satsingen rettes inn mot utvikling av ny teknologi og støtte til teknologier og løsninger nær markedsintroduksjon, blant annet skal Enova kunne gi støtte til investeringer i fullskala produksjonslinjer i industrien. Satsingen skal være relevant for industrien både som bruker og leverandør av teknologier. Det legges til grunn klare avgrensninger mot Innovasjon Norges og Norges Forskningsråds programmer, som gir støtte til teknologier tidligere i utviklingskjeden.

Det legges til grunn at minimum 10 prosent av de årlige, disponible midlene i Energifondet stilles til disposisjon for denne satsingen. Enova skal minimum benytte avkastningen fra nye kapitalinnskudd i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging til tiltak som kan gi reduserte klimagassutslipp og varige energibesparelser i industrien på sikt.

Prosjektene skal vurderes ut fra potensialet for kostnadseffektive utslippsreduksjoner på lang sikt. Enova skal prioritere støtte til prosjekter og løsninger som har stort spredningspotensiale både nasjonalt og internasjonalt. Støtte fra Enova skal bidra vesentlig til kompetanseutvikling i Norge. Det skal samarbeides med næringslivet og andre aktører om dette. Samarbeidet skal forankres i avtaler med klart definerte mål om utvikling og bruk av teknologi som gir utslippsreduksjon.

Arbeidet skal bygge på klimafaglig og teknologifaglig kompetanse, og satsingen skal følges i nært samarbeid med næringslivet og forskningsmiljøer, Klima- og forurensingsdirektoratet (KLIF) og andre relevante offentlige etater. Enova skal utarbeide kriterier for tildeling av støtte til prosjekter og lage en overordnet oversikt over hvilke typer prosjekter som omfattes av ordningen. Enova skal ta initiativ til et godt samspill med aktørene om analyse og vurderinger av muligheter i markedene.

6. *Krav til resultater fra energiomleggingen*

Avtalens resultatmål er minimumskrav til energi- og klimaresultater fra prosjekter innen energiomlegging som har fått tilskudd fra Enova. Det betyr at resultatmålet ikke er veiledende, men at det er en forpliktelse som Enova skal nå i løpet av avtaleperioden fra 1.1.2012-31.12.2015.

Fondsmidlene skal bidra til energi- og klimaresultater som samlet tilsvarer minimum 6 1/4 TWh innen utgangen av 2015.

Energi- og klimaresultatene skal være kontraktsfestet eller realiserte.

Enova skal tilpasse interne strategier og utformingen av virkemidler slik at resultatmålet nås i løpet av avtaleperioden. En situasjon hvor en ser problemer med å nå resultatmålet skal håndteres som regulert i punktene 16 og 18 nedenfor.

Nivået på resultatmålet er satt under forutsetning av

- Det ikke kommer nye virkemidler utenfor Enova som i vesentlig grad vil svekke prosjekttilgangen
- God kapitaltilgang i markedet
- Stabil investeringstakt i fastlandsindustri og bygg
- Ingen vesentlige endringer i energiprisen sammenlignet med dagens nivå.
- Ingen vesentlige endringer i renter sammenlignet med dagens nivå.

7. Tilføring av midler til Energifondet

Hovedmålene, resultatmålet og føringene for energi- og klimateknologiseringen er basert på at Energifondet tilføres minimum følgende inntekter:

- Om lag 780 millioner kroner i 2012 og deretter om lag 645 millioner kroner i årene 2013-2015 fra påslaget på nettariffen.
- Om lag 996 millioner kroner per år i 2012 og 2013, om lag 1 200 millioner kroner i 2014 og om lag 1 300 millioner kroner i 2015 fra avkastningen fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging.
- I tillegg stilles det til disposisjonen tilsagnsfullmakt på 400 millioner kroner.

Reduksjonen i inntekten fra påslaget skyldes endring av påslaget på nettariffen for andre enn husholdningskunder med virkning fra 2013.

Økningene i avkastning fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging skyldes at fondet skal styrkes med et kapitalinnskudd på 10 milliarder kroner i 2013, 5 milliarder kroner i 2014 og 5 milliarder kroner i 2015, jf. Meld. St. 21 (2011-2012) og Innst. 390 S (2011-2012). Økningen i avkastning vil avhenge av renten på statsobligasjoner med ti års bindingstid på tidspunktene kapitalinnskuddene foretas. Dersom renten er 2 prosent vil avkastningen fra fondet øke med om lag 200 millioner kroner fra 2014 og med ytterligere om lag 100 millioner kroner fra 2015.

Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging er etablert med utgangspunkt i Grunnfond for fornybar energi og energieffektivisering. Grunnfondet ble opprettet i 2007 med en innskuddskapital på 10 milliarder kroner. Grunnfondet ble styrket med ytterligere 10 milliarder kroner i 2009 og 5 milliarder kroner i 2010. Ved utgangen av 2011 var kapitalen i Grunnfondet på 25 milliarder kroner.

Kapitalen i fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging er plassert som kontolån til staten med en rente tilsvarende renten på statsobligasjoner med ti års bindingstid.

Regjeringen kan i tillegg tilføre midler til Energifondet utover dette. Ved vesentlige endringer skal målet endres, jf. avtalens punkt 18.

8. Generelle rammer for Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet

Enova skal forvalte midlene i samsvar med Stortingets vedtak om opprettelsen av Energifondet, energiloven med tilhørende forskrift om Energifondet, Energifondets vedtekter og andre myndighetsvedtak av betydning for forvaltningen av fondets midler.

Midlene fra Energifondet skal forvaltes på en slik måte at pålagte oppgaver utføres mest mulig kostnadseffektivt. Det skal tilstrebes å utvikle programmer som er slik at de tilskuddene som gis blir utløsende for prosjektet. Enovas tildeling av støttemidler fra Energifondet skal skje etter objektive og transparente kriterier. Enova skal tilstrebe å holde støttekostnadene så lave som mulig.

Enova skal kontrollere informasjonen støttemottageren sender inn som har betydning for beregning av tilskuddsbeløp, jf. punkt 6.3.8.1 i bestemmelser for økonomistyring i staten. Kontrolltiltakene skal dokumenteres. Enova skal videre kontrollere rapporter som tilskuddsmottaker sender inn om måloppnåelsen.

Enova skal bare støtte prosjekter innenfor norsk territorium og norsk økonomisk sone.

Den støtte som gis av Enova skal være innenfor rammene av statsstøttereglene i EØS-avtalen og EFTAs overvåkningsorgans (ESA) vedtak om Energifondet, 248/11/COL, av 18. juli 2011. Der statsstøtteregelverket krever individuell notifikasjon av støttetildeling skal Enova legge til rette for at notifikasjonen til ESA kan finne sted kort tid etter styrevedtaket.

Kjøp av tjenester skal skje innenfor rammen av offentlig regelverk for anskaffelser.

9. Særlige vilkår for energiomlegging

Fjernvarme

Fondsmidlene skal finansiere et eget program rettet mot en langsiktig oppbygging av infrastruktur for fjernvarme. Dette skal muliggjøre en langsiktig utnyttelse av bioenergi, avfall, spillvarme, mv. Der det er kostnadseffektivt kan Enova finansiere konvertering av topplast i fjernvarme fra fossile brensler til andre energibærere enn elektrisitet og fossile brensler.

Konvertering av fossile energibærere

Fondsmidlene kan finansiere en særskilt ordning for konvertering av fossile energibærere i husholdninger, og til grunnlast. Ordningen skal bygge opp under utviklingen av et konkurransedyktig marked for oppvarming basert på andre energibærere enn elektrisitet og fossile brensler.

Bioenergi

Fondsmidlene skal bidra til å fremme økt bruk av bioenergi.

Bygg og bolig

Enova skal støtte opp om utvikling av mer energieffektive bygg, herunder eksisterende bygg. Fondsmidlene skal også finansiere en satsing på energieffektivisering i boliger.

Gjennom satsingene på bygg og bolig skal Enova ikke intervensere i velfungerende markeder. Hovedinnsatsen skal rettes mot støtte til tiltak som ikke utløses av seg selv.

Informasjon og rådgivning

Fondsmidlene skal finansiere et landsdekkende tilbud av informasjons- og rådgivningstjenester som på kort og lang sikt bygger opp under og legger til rette for at målene i avtalen nås. Det skal for denne virksomheten etableres aktivitetsmål i Enovas årlige plan.

10. Koordinering med andre myndigheter

Enova skal ha regelmessig kontakt med og koordinere sin virksomhet mot andre myndigheter som forvalter virkemidler med betydning for omleggingen. I forvaltningen av midlene skal Enova sikre godt samspill og klare grensedragninger mot andre relevante virkemiddelaktører.

11. Budsjett og regnskap

Enova skal hvert år oversende OED budsjett og årlig plan for forvaltningen av midlene fra Energifondet til orientering. Administrasjons- og driftsutgiftene knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet skal spesifiseres.

Enova skal føre et fullstendig og separat regnskap over alle inntekter og utgifter for Enova og Energifondet, herunder tilsagn og forpliktelser for fondet, etter Økonomireglementets bestemmelser. Rapporteringen skal inneholde et revisorattestert årsregnskap og balanse med noteopplysninger for Enova og Energifondet.

12. Godtgjørelse

Administrasjons- og driftsutgifter knyttet til forvaltningen av Energifondet skal dekkes av fondet, jf. § 4 i vedtektene for Energifondet. Enova oversender innen 1. november hvert år et forslag til drifts- og administrasjonsbudsjett til departementet. Partene inngår årlig nærmere avtale om utgiftsdekningen for det kommende år.

13. Rapporteringssystem og database

Enova skal ha et rapporteringssystem for alle prosjekter og aktiviteter som finansieres over Energifondet. Systemet skal sikre at målte, registrerte, lagrede og rapporterte data for alle prosjekter er pålitelige, nøyaktige og relevante.

Enova skal ha en funksjonell database som raskt kan gi spesifikk informasjon om enkeltprosjekter eller grupper av prosjekter. Databasen skal legge til rette for en systematisk oppfølging av prosjektene og den årlige rapporteringen om bruken av fondsmidlene, jf. avtalens punkt 14, og for framtidige evalueringer, jf. avtalens punkt 20. Databasen skal bl.a. omfatte følgende:

- a) Energiresultat (omsøkt, kontraktsfestet, sluttrapportert og realisert)
- b) Klimaresultat (omsøkt, kontraktsfestet, sluttrapportert og realisert)
- c) Aktiviteter
- d) Programområder (varme, industri, bolig, bygg, anlegg og ny energi- og klimateknologi)
- e) Prosjektkategori (konvertering, energieffektivisering, energigjenvinning, fornybar energiproduksjon, annen klimateknologi)
- f) Benyttet tiltak (prosjektstøtte, kjøp av tjenester, rådgivning mv.)
- g) Økonomiske data (prosjektkostnader, støtteandel, bidrag fra andre mv.)
- h) Tekniske data (energikilde/bærer, teknologi, størrelse, transportmedium mv.)
- i) Lokalisering (kommune, fylke, kraftutredningsområde)
- j) Andre faktorer (konvertering av brensel, næringseffekter, mv.)

Enova har plikt til å oppbevare data i minimum 10 år etter at et prosjekt er avsluttet.

14. Rapportering

14.1 Årlig rapportering

Generelt

Enova skal hvert år oversende en resultat- og aktivitetsrapport til OED. I rapporten skal det redegjøres for bruken av midlene fra Energifondet foregående år, jf. § 6 i vedtektene for Energifondet. Rapporten skal inneholde en oversiktlig gjennomgang av resultater og aktiviteter med tilhørende kostnader. I rapporten skal det gis en særskilt vurdering av Energifondets utløsende effekt for realisering av prosjekter.

Rapporten skal inneholde status for hvert hovedmål, jf. avtalens punkt 4. Det skal redegjøres for arbeidet med energi- og klimateknologier, jf. avtalens punkt 5, hvordan Enova ligger an til å nå resultatmålet jf. avtalens punkt 6, og hvordan avtalens særlige vilkår er ivaretatt, jf. punkt 9.

I rapporten skal hovedvekten legges på å redegjøre for energi- og klimaresultater som følger av Enovas aktiviteter. Resultatene måles og dokumenteres på prosjektnivå, før de aggregeres opp. Alle resultater innenfor energiomlegging skal rapporteres i kilowattimer (kWh). Det skal også særskilt rapporteres om klimaresultater. Det skal gis en beskrivelse av metode for resultatmåling og dokumentasjon i Enovas resultatrapport.

Forutsetningen for å kunne kreditere resultater er at Enova med overveiende sannsynlighet kan påvise at Energifondets bidrag, eller Enovas aktivitet, har hatt en utløsende effekt for gjennomføring av prosjektene.

Brutto kontraktsfestede resultater per programområde, prosjektkategori og energikilde skal rapporteres. Det skal fremkomme hvordan kontraktsfestede resultater senere er korrigert for kanselleringer, sluttrapporterte og realiserte resultater. Kontroll av realiserte resultater fra prosjektene skal finne sted innen 5 år etter at disse er satt i drift.

Rapporten skal gi en oversikt over den geografiske fordelingen av prosjektene.

Tiltakskostnader per programområde skal framgå av rapporten. Enova skal rapportere hvor mye kapital som utløses fra markedet i forbindelse med prosjekter som mottar støtte fra Energifondet.

Om klimarapportering

Resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri og fjernvarme (klimaresultater) godskrives som bidrag til å nå resultatmålet målt i kWh, jf. punkt 6, på lik linje med resultater fra energieffektivisering, fornybar energi eller utnyttelse av spillvarme.

Enova skal i tillegg rapportere om resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri og fjernvarme målt i tonn CO₂-ekvivalenter.

I rapporteringen skal det skilles mellom resultater i kvotepliktig og ikke kvotepliktig sektor.

Om rapportering fra energi- og klimateknologiseringen

Enova skal årlig rapportere status for prosjektporteføljen fra denne satsingen og gi en oversikt over nye og realiserte prosjekter. Det skal gis en særskilt presentasjon av resultatene fra satsingen på energi- og klimateknologi i industrien.

Etter endt prosjektfase skal Enova i påfølgende 10 år vurdere utviklingen av teknologienes status og utbredelse i markedet og regelmessig rapportere om dette. Det skal gis en vurdering av prosjektenes bidrag til kompetanseutvikling i Norge.

Det kan komme nærmere krav til rapportering.

Om energieffektivisering

Enova skal skille mellom energieffektiviseringsresultater i industri, bygg og bolig og eventuelt andre områder.

Om rapportering av fornybare energikilder

Enova skal rapportere om resultater knyttet til utnyttelse av andre energibærere enn elektrisitet og fossile brensler, herunder også utnyttelse av spillvarme og bruk av varmpumper. Elektrisitet til drift av varmpumper skal trekkes fra i rapportering av resultater, jf. punkt 6.

I rapporten skal det skilles mellom ulike typer energikilder. Resultater av bioenergi skal spesifiseres etter type.

Om fjernvarmeprosjekter

Utnyttelse av andre energibærere enn elektrisitet og fossil energi levert sluttbruker i fjernvarme godskrives som bidrag til å nå resultatmålet, jf. punkt 6.

Det skal rapporteres om totalt kontraktsfestet og senere utbygd fjernvarmekapasitet. Det skal også rapporteres om utviklingen i antall kunder tilsluttet fjernvarme.

Håndtering av tidligere portefølje

Rapporten skal inneholde oversikt over disponerte midler, sluttrapporterte resultater, og realiserte energieresultater for perioden 2001-2011.

Det skal korrigeres for eventuelle kanselleringer. Enova skal også korrigere for utløpt levetid av resultatene dersom det er relevant.

Både energieresultat og observert eller beregnet bidrag til reduserte klimagassutslipp i Norge skal rapporteres.

14.1 Øvrig rapportering

Vurdering av status for langsiktige effekter i markedet

Enova skal rapportere om status for de langsiktige effektene i markedet, jf. hovedmålene. Vurderingen skal ta utgangspunkt i omforente forutsetninger mellom departementet og Enova.

Halvårsrapportering

Enova skal oversende en forenklet halvårsrapportering av energi- og klimaresultater med tilhørende kostnader.

Internasjonale rapporteringer

Enova skal bidra til rapportering av realiserte energi- og klimaresultater fra porteføljen i henhold til internasjonale forpliktelser og retningslinjer.

15 Eiermøter og kontaktmøter

Hver av partene kan til enhver tid be om møte med den annen part for å informere om særlige forhold som er av betydning for gjennomføringen av avtalen, eller som for øvrig er av interesse for den annen part.

Partene skal minst avholde ett Eiermøte og to kontaktmøter årlig. Eiermøtene skal være en arena der eiersaker drøftes mellom departementet og styret. I kontaktmøtene skal det informeres om plan, budsjett, resultater, regnskap, strategi og andre forhold som er av betydning for gjennomføringen av avtalen og de resultatmål og oppgaver som her er fastsatt. OED innkaller til møtene og fastsetter nærmere tid og sted.

Dialogen mellom OED og Enova skal til enhver tid være innenfor rammene av lov 30. august 1991 nr. 71 (statsforetaksloven) §§ 23 og 38 om *styrets myndighet og om foretakmøtets myndighet og sammensetning*, og Ot.prp. nr. 35 (2000-2001).

16 Informasjon om forhold av vesentlig betydning for den annen part eller for gjennomføring av avtalen

Hver av partene skal uten hensyn til det som ellers er fastsatt i avtalen, straks gi den annen part informasjon om forhold som er eller kan være av vesentlig betydning for gjennomføringen av avtalen, vedtatte strategier og budsjetter eller som for øvrig vil være av vesentlig betydning for den annen part å kjenne til. Slik informasjon skal gis skriftlig i brev form.

Enova plikter å opplyse OED om forhold knyttet til bruk av midlene fra Energifondet som anses av ekstraordinær karakter og saker av overordnet og prinsipiell betydning, jf. § 6 i vedtektene for Energifondet.

17 Avtalens varighet

Med mindre avtalen faller bort eller blir endret i medhold av punktene 18 eller 19, gjelder avtalen til 31.12.2015.

18 Revisjon av avtalen

Hver av partene kan be den annen part om revisjon av avtalen når det foreligger særlige forhold som vil påvirke muligheten for resultatoppnåelse. For departementet kan slike særlige forhold være endring i tilføring av midler, endring i de politiske føringene for Enovas arbeid eller endring i myndighetsbestemte rammevilkår. For Enova kan slike særlige forhold være ytre forhold som er utenfor Enovas kontroll. Anmodning om slik avtalerevisjon skal være skriftlig i brev form. Det skal redegjøres for de endringer som ønskes gjennomført og grunnen til dette.

19 Mislighold

Ved vesentlig mislighold av avtalen kan OED si opp avtalen med tre måneders varsel. Departementet kan også si opp avtalen dersom det er grunn til å anta at avtalen vil bli vesentlig misligholdt. OED skal på forhånd varsle Enova om forholdet og om grunnen til at det vurderer å si opp avtalen. Tilsvarende gjelder ved vesentlig mislighold, eller fare for vesentlig mislighold, av Enovas forpliktelser etter andre offentlige regelverk som gjelder for forvaltningen av Energifondets midler.

Dersom en videreføring av avtalen vil påføre Energifondet vesentlig tap, eller fare for slikt tap, kan OED si opp avtalen med øyeblikkelig virkning. Avtalen skal likeledes kunne sies opp av OED dersom vesentlige forutsetninger for avtalen faller bort, eller dersom forvaltningen av Enova eller denne avtalen, som følge av endringer i departementsstrukturen, overføres til et annet departement enn OED.

20 Evaluering

Det legges opp til at Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet, samt Enovas organisering av hele virksomheten, evalueres i løpet av 2014.

21 Intensjon om ny avtale

Forhandlinger om ny avtale for en ny periode vil kunne starte medio 2015, med sikte på at det kan inngås en ny avtale fra og med 1. januar 2016. Det legges til grunn at ny avtale med virkning fra 1. januar 2016 skal gjelde i 4 nye år, jf. Energifondets vedtekter.

Oslo, 28. juni 201

For Olje- og energidepartementet

For Enova SF

Sigurd Tveitereid
ekspedisjonssjef

Nils Kristian Nakstad
administrerende direktør

TILLEGG TIL AVTALEN MELLOM OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET OG ENOVA SF

BAKGRUNN FOR TILLEGGET TIL AVTALEN

Olje- og energidepartementet og Enova SF (heretter Enova) inngikk 28. juni 2012 en avtale om forvaltningen av midlene fra Energifondet. Avtalen varer til 31. desember 2015. Det kom nye føringer for Enova i Olje- og energidepartementets Prop. 1 S (2014-2015) og Stortingets Innst. 9 S (2014-2015). I brev av 25. november 2014 ba departementet om revisjon av avtalen i henhold til punkt 18.

De nye føringer knytter seg til en ny satsing på miljøvennlig transport, en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdninger, nye midler og en forlengelse av avtaleperioden med ett år til 2016.

Ved å utvide Enovas mandat til å omfatte transportsektoren vil Enovas virksomhet berøre over 90 % av samlede utslipp av klimagasser og energibruk i Norge. Miljøvennlig transport favnes av Enovas formål som er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon og utvikling av energi- og klimateknologi. Virksomheten skal styrke forsyningsikkerheten og redusere utslippene av klimagasser. Det har i flere år vært berøringsflater mellom Enova og Transnova knyttet til elementer av miljøvennlig transport, og utbredelsen i transportsektoren av energibærere som elektrisitet, biogass, flytende biobrensler, hydrogen og naturgass har gjort dette mer aktuelt. Gjennom overføringen av Transnovas oppgaver vil Enova kunne fremme bruken av disse energibærerne i sitt arbeid med miljøvennlig transport. Teknologiutvikling vil være et annet viktig element i en satsing på miljøvennlig transport og Enova står med sin kompetanse og markedsnærhet særlig godt rustet. Overføringen av Transnovas oppgaver til Enova vil bidra en mer helhetlig og koordinert virkemiddelbruk på området.

Enova er myndighetenes fremste kompetanseorgan for energieffektivisering. Jf. Prop. 1 LS (2014-2015) skal Enovas eksisterende ordning for energitiltak i boliger legges om til en rettighetsbasert ordning for støtte til enøk-tiltak i husholdninger. Ordningen skal være målrettet for å utløse faglig godt begrunnede enøk-tiltak. Et sentralt element i dette er at man ikke lenger skal trenge å søke og få forhåndsgodkjenning fra Enova for å gjennomføre tiltaket, men får utbetalt støtte basert på utgifter for utførte tiltak nærmere spesifisert av Enova. Det tas sikte på at ordningen senere skal kunne gjøres om til en fradragordning i skattesystemet med Enova som godkjennende myndighet.

AVTALENS PUNKT 4.

HOVEDMÅL

I avtalen med departementet har Enova hatt seks hovedmål som peker ut de områder der Enova skal ha en aktivitet. Hovedmålene må sees i sammenheng og flere av hovedmålene vil kunne favne den nye satsingen mot transportsektoren. Hovedmålet om introduksjon av nye energi- og klimateknologier, med sitt fokus på langsiktige resultater og pilotprosjekter, favner transportsektoren på lik linje med industri, fornybar energi og energieffektivisering. Under de andre hovedmålene har det for eksempel vært rom for satsing på både bioenergi og landstrøm. I arbeidet med miljøvennlig transport vil det være en satsing både på kortsiktige- og langsiktige resultater. Støtte til husholdninger er klart innenfor hovedmålene.

For å sikre god bredde i Enovas arbeid med miljøvennlig transport er det likevel nødvendig å ramme inn virksomheten med et nytt hovedmål. Enovas hovedmål blir da som følger:

- a. Utvikling og introduksjon av nye energi- og klimateknologier i markedet.
- b. Mer effektiv og fleksibel bruk av energi.
- c. Økt bruk av andre energibærere enn elektrisitet, naturgass og olje til varme.
- d. Økt bruk av nye energiresurser, herunder gjennom energigjenvinning og bioenergi.
- e. Mer velfungerende markeder for effektive energi, miljø- og klimavennlige løsninger.
- f. Økt kunnskap i samfunnet om mulighetene for å ta i bruk energieffektive, miljø- og klimavennlige løsninger.
- g. *Reduserte klimagassutslipp i transportsektoren.*

AVTALENS PUNKT 5

MÅL FOR ARBEIDET MED ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI OG FOR ARBEIDET MED MILJØVENNLIG TRANSPORT

Avtalens punkt 5 får ny overskrift og skal bestå av to underpunkter.

AVTALENS PUNKT 5.1

MÅL FOR ARBEIDET MED ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI

Et sentralt element i klimaforliket fra 2012 var en nasjonal satsing på klimateknologi gjennom Enova, med føringer om nye innskudd i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging. Avkastningen fra disse nye midlene skulle brukes til energi- og klimateknologi i industrien. Enova har i løpet av de tre første årene av avtaleperioden gitt tilsagn om støtte til energi- og klimateknologi som overgår minimumskravene i avtalen.

Regjeringen la i Prop. 93. S (2013-2014) fram en tidsplan for å øke avkastningen fra fondet gjennom kapitalinnskudd i fondet på 12,75 mrd. kroner utover ambisjonene i klimaforliket. Punkt 5.1 i avtalen, avsnitt tre, andre setning endres for å sikre at minimumsføringene gjelder for innskuddene som følger av klimaforliket:

Enova skal minimum benytte avkastningen fra kapitalinnskuddene på 10 mrd. kroner i 2013, 5 mrd. kroner i 2014, 5 mrd. kroner i 2015 og 5 mrd. kroner i 2016 i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging til tiltak som kan gi reduserte klimagassutslipp og varige energibesparelser i industrien på sikt.

AVTALENS PUNKT 5.2

MÅL FOR ARBEIDET MED MILJØVENNLIG TRANSPORT

En miljøvennlig transportsektor med lave klimagassutslipp er en forutsetning for et lavutslippssamfunn. Enova skal forvalte en ny satsing på miljøvennlig transport. Målet er at satsingen skal bidra til reduserte klimagassutslipp i transportsektoren gjennom mer miljøvennlig bruk av energi, mer klimaeffektive transportformer og redusert transportomfang. Satsingen bør også ta hensyn til andre miljøeffekter enn klimagassutslipp der det er aktuelt. Arbeidet skal bygge opp under utvikling av en miljøvennlig omlegging på lang sikt gjennom å utvikle og ta i bruk teknologier og nye løsninger som kan bidra til dette, herunder pilot- og demonstrasjonsprosjekter. Prosjekter skal vurderes ut fra potensialet for kostnadseffektive utslippsreduksjoner på lang sikt.

AVTALENS PUNKT 6.

KRAV TIL RESULTATER FRA ENERGIOMLEGGINGEN

Avtaleperioden forlenges med ett år, slik at den gjelder fram til 31. desember 2016. Dette vil gi Enova muligheter til å samle erfaring på de nye områdene med tanke på føringer i neste avtaleperiode fra 2017 til 2020. Dette vil også gi muligheter for regjeringen å gjennomgå Enovas rolle. Regjeringen har varslet en energimelding, og det er naturlig at rammene for Enovas virksomhet på lang sikt blir drøftet i meldingen.

På bakgrunn av at avtaleperioden forlenges og at Enova får nye oppgaver revideres resultatmålet. Resultatmålet er basert på forutsetningene i avtalens punkt 6 som legger til grunn situasjonen ved tilleggets ikrafttredelse. Et resultatmål på 7 TWh vil gi fortsatt rom for energieresultater gjennom energiprosjekter, men legger også til rette for en sterk satsing på mer langsiktig omstilling gjennom ny teknologi og prosjekter i transportsektoren.

Første avsnitt og andre avsnitt erstattes med:

Fondsmidlene skal bidra til energi- og klimaresultater som samlet tilsvarer minimum 7 TWh innen utgangen av 2016.

AVTALENS PUNKT 7.

TILFØRING AV MIDLER TIL ENERGIFONDET

Avkastningen fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging har økt som følge av regjeringens styrking av kapitalen i fondet. I tillegg er det en bevilgning på 78 mill. kroner over statsbudsjettet for 2015. Som følge av overføringen av Transnovas oppgaver og avviklingen av Transnova får Enova også overført disponerte, men ikke utbetalt midler slik at Enova kan utbetale støtten til de prosjektene som har fått tilsagn. Avtaleperioden utvides også med ett år. Det er derfor nødvendig å oppdatere avtaleteksten med tanke på disse endringene. Kulepunktene 1 - 3 erstattes slik at de lyder som følger:

- *773 millioner kroner i 2012, 694 millioner kroner i 2013 og om lag 630 millioner kroner i årene 2014 – 2016 fra påslag på nett tariffen.*
- *Om lag 996 millioner kroner i 2012, 998 millioner kroner i 2013, 1 216 millioner kroner i 2014, 1 418 mill. kroner i 2015 og 1 566 millioner kroner i 2016 fra avkastningen fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging.*
- *78 millioner kroner i 2015 som en bevilgning over statsbudsjettet.*

- *Midlene Transnova har disponert, men som per 31.12.2014 ikke er utbetalt.*
- *I tillegg stilles det til disposisjon en tilsagnsfullmakt på 400 millioner kroner.*

Tredje avsnitt strykes.

AVTALENS PUNKT 8.

GENERELLE RAMMER FOR ENOVAS FORVALTNING AV MIDLENE FRA ENERGIFONDET

I avtalen heter det at "[...] støtte som gis skal være innenfor rammene av statsstøttereglene i EØS-avtalen og EFTAs overvåkingsorgans (ESA) vedtak om Energifondet, 248/11/COL [...]" Den notifiseringen det vises til favner ikke alle Transnovas oppgaver. Femte avsnitt, første setning, endres som følger:

Den støtte som gis av Enova skal være innenfor rammene av gjeldende regelverk for statsstøtte i EØS-avtalen.

AVTALENS PUNKT 9.

SÆRLIGE VILKÅR FOR ENERGIOMLEGGING

For å sikre at Enova ivaretar Stortingets vedtak om nye oppgaver tas det inn to nye særlige vilkår.

Det legges det til et tredje avsnitt under avsnitt om bygg og bolig:

Enova skal forvalte en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdninger, jf. Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 1 LS (2014-2015) og Innst. 9 S (2014-2015). Enova skal årlig stille til disposisjon minimum 250 mill. kroner til denne ordningen.

Det kommer til et nytt særlig vilkår for transport som sett i sammenheng med nivået på resultatmålet vil gi godt rom for en satsing på transport:

Transportsektoren

Enova er tilført 78 millioner kroner i tillegg til de ordinære fondsmidlene, som skal benyttes til en styrket satsing på transportsektoren, jf. punkt 5 i avtalen. Satsingen skal bidra til å utvikle bedre innsikt i hvordan man skal kunne utvikle en mer miljøvennlig og klimavennlig transportsektor. Satsingen skal blant annet legge til rette for bruken av lav- og nullutslippsbiler.

Enova skal utarbeide en strategi og finansieringsplan for ladestasjoner og infrastruktur for elbil, hvor det blant annet kartlegges ansvarsdeling mellom offentlig og privat sektor.

AVTALENS PUNKT 14.

RAPPORTERING

14.1 Årlig rapportering

Generelt

Det er viktig at resultater fra utslippsreducerende tiltak i transportsektoren kan godskrives som bidrag til å nå resultatmålet i kWh, jf. punkt 6. Det tilføres derfor i avsnitt tre etter tredje punktum en ny setning.

Klimaresultater fra elektrifisering og andre utslippsreducerende tiltak innenfor transportsektoren kan godskrives som bidrag til å nå resultatmålet i kWh.

Det tilføres en setning sist i avsnitt 4:

Resultater fra den rettighetsbaserte ordningen for enøk-tiltak i husholdninger skal kunne bidra til oppnåelse av resultatmålet.

Om klimarapportering

For å sikre konsistens med den første nye setningen under generelt skal transportsektoren inngå sammen med bygg, bolig, industri og fjernvarme slik at avsnitt 1 og 2 lyder som følger:

Resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri, fjernvarme og transport (klimaresultater) godskrives som bidrag til å nå resultatmålet målt i kWh, jf. punkt 6, på lik linje med resultater fra energieffektivisering, fornybar energi eller utnyttelse av spillvarme.

Enova skal i tillegg rapportere om resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri, fjernvarme og transport målt i tonn CO₂-ekvivalenter.

Om rapportering på transportområdet

Som et nytt område for Enova er det viktig at det rapporteres særskilt på arbeidet med miljøvennlig transport. Som følge av at Transnova utvikles er det også viktig at pågående prosjekter blir fulgt opp og at støtte utbetales som avtalt. Dette er oppgaver som Enova vil overta. Det legges derfor til særskilte krav om rapportering på arbeidet med miljøvennlig transport:

I resultat og aktivitetsrapporten skal det rapporteres særskilt for arbeidet på transportområdet.

Enova skal fra 1.januar 2015 overta utbetaling, overvåkning og rapportering av Transnovas prosjektportefølje. Oppfølgingen av Transnovas prosjekter holdes separat i Enovas rapporter og regnskap.

AVTALENS PUNKT 17.

AVTALENS VARIGHET

Som følge av at avtalen forlenges med ett år skal punktet lyde:

Med mindre avtalen faller bort eller blir endret i medhold av punktene 18 eller 19, gjelder avtalen til 31. desember 2016.

AVTALENS PUNKT 20.

EVALUERING

Punktet endres slik at det lyder:

Det legges opp til at Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet, samt Enovas organisering av hele virksomheten, evalueres i forbindelse med ny avtale.

21. INTENSJON OM NY AVTALE

Som følge av at avtalen forlenges med ett år skal punktet lyde:

Forhandlinger om ny avtale for en ny periode vil kunne starte *i 2016*, med sikte på at det kan inngås en ny avtale fra og med *1. januar 2017*. Det legges til grunn at ny avtale med virkning fra *1. januar 2017* skal gjelde i fire nye år, jf. Energifondets vedtekter.

TILLEGG TIL AVTALEN MELLOM OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET OG ENOVA SF

Avtalen endres i overensstemmelse med bestemmelsene i dette tillegget.

Tillegget trer i kraft 1.januar 2015 og forlenger den opprinnelige avtalen med ett år, til 31.desember 2016.

AVTALENS PUNKT 4.

HOVEDMÅL

Det tilføres et nytt hovedmål g.

g. Reduserte klimagassutslipp i transportsektoren.

AVTALENS PUNKT 5

MÅL FOR ARBEIDET MED ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI OG FOR ARBEIDET MED MILJØVENNLIG TRANSPORT

Avtalens punkt 5 får ny overskrift og skal bestå av to underpunkter, der 5.1 er det opprinnelige avsnittet.

AVTALENS PUNKT 5.1

MÅL FOR ARBEIDET MED ENERGI- OG KLIMATEKNOLOGI

Punkt 5.1, avsnitt tre, andre setning endres for å sikre at minimumsføringene gjelder for innskuddene som følger av klimaforliket:

Enova skal minimum benytte avkastningen fra kapitalinnskuddene på 10 mrd. kroner i 2013, 5 mrd. kroner i 2014, 5 mrd. kroner i 2015 og 5 mrd. kroner i 2016 i Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging til tiltak som kan gi reduserte klimagassutslipp og varige energibesparelser i industrien på sikt.

AVTALENS PUNKT 5.2

MÅL FOR ARBEIDET MED MILJØVENNLIG TRANSPORT

Det tilføres et nytt avsnitt 5.2:

En miljøvennlig transportsektor med lave klimagassutslipp er en forutsetning for et lavutslippssamfunn. Enova skal forvalte en ny satsing på miljøvennlig transport. Målet er at satsingen skal bidra til reduserte klimagassutslipp i transportsektoren gjennom mer miljøvennlig bruk av energi, mer klimaeffektive transportformer og redusert transportomfang. Satsingen bør også ta hensyn til andre miljøeffekter enn klimagassutslipp der det er aktuelt. Arbeidet skal bygge opp under utvikling av en miljøvennlig omlegging på lang sikt gjennom å utvikle og ta i bruk teknologier og nye løsninger som kan bidra til dette, herunder pilot- og demonstrasjonsprosjekter. Prosjekter skal vurderes ut fra potensialet for kostnadseffektive utslippsreduksjoner på lang sikt.

AVTALENS PUNKT 6.

KRAV TIL RESULTATER FRA ENERGIOMLEGGINGEN

Første avsnitt og andre avsnitt erstattes med:

Fondsmidlene skal bidra til energi- og klimaresultater som samlet tilsvarer minimum 7 TWh innen utgangen av 2016.

**AVTALENS PUNKT 7.
TILFØRING AV MIDLER TIL ENERGIFONDET**

Kulepunktene 1 - 3 erstattes slik at de lyder som følger:

- *773 millioner kroner i 2012, 694 millioner kroner i 2013 og om lag 630 millioner kroner i årene 2014 – 2016 fra påslag på nettariiffen.*
- *Om lag 996 millioner kroner i 2012, 998 millioner kroner i 2013, 1 216 millioner kroner i 2014, 1 418 mill. kroner i 2015 og 1 566 millioner kroner i 2016 fra avkastningen fra Fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging.*
- *78 millioner kroner i 2015 som en bevilgning over statsbudsjettet.*
- *Midlene Transnova har disponert, men som per 31.12.2014 ikke er utbetalt.*
- *I tillegg stilles det til disposisjon en tilsagnsfullmakt på 400 millioner kroner.*

Tredje avsnitt strykes.

**AVTALENS PUNKT 8.
GENERELLE RAMMER FOR ENOVAS FORVALTNING AV MIDLENE FRA ENERGIFONDET**
Femte avsnitt, første setning, endres som følger:

Den støtte som gis av Enova skal være innenfor rammene av gjeldende regelverk for statsstøtte i EØS-avtalen.

**AVTALENS PUNKT 9.
SÆRLIGE VILKÅR FOR ENERGIOMLEGGING**

Det legges det til et tredje avsnitt under avsnitt om bygg og bolig:

Enova skal forvalte en rettighetsbasert ordning for enøk-tiltak i husholdninger, jf. Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 1 LS (2014-2015) og Innst. 9 S (2014-2015). Enova skal årlig stille til disposisjon minimum 250 mill. kroner til denne ordningen.

Det kommer til et nytt særlig vilkår for transport:

Transportsektoren

Enova er tilført 78 millioner kroner i tillegg til de ordinære fondsmidlene, som skal benyttes til en styrket satsing på transportsektoren, jf. punkt 5 i avtalen. Satsingen skal bidra til å utvikle bedre innsikt i hvordan man skal kunne utvikle en mer miljøvennlig og klimavennlig transportsektor. Satsingen skal blant annet legge til rette for bruken av lav- og nullutslippsbiler.

Enova skal utarbeide en strategi og finansieringsplan for ladestasjoner og infrastruktur for elbil, hvor det blant annet kartlegges ansvarsdeling mellom offentlig og privat sektor.

AVTALENS PUNKT 14.

RAPPORTERING

14.1 Årlig rapportering

Generelt

Det tilføres i avsnitt tre etter tredje punktum en ny setning.

Klimaresultater fra elektrifisering og andre utslippsreducerende tiltak innenfor transportsektoren kan godskrives som bidrag til å nå resultatmålet i kWh.

Det tilføres en setning sist i avsnitt 4:

Resultater fra den rettighetsbaserte ordningen for enøk-tiltak i husholdninger skal kunne bidra til oppnåelse av resultatmålet.

Om klimarapportering

For å sikre konsistens med den første nye setningen under generelt skal avsnitt 1 og 2 lyde som følger:

Resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri, fjernvarme og transport (klimaresultater) godskrives som bidrag til å nå resultatmålet målt i kWh, jf. punkt 6, på lik linje med resultater fra energieffektivisering, fornybar energi eller utnyttelse av spillvarme.

Enova skal i tillegg rapportere om resultater fra utfasing av fossile brensler og prosessutslipp i bygg, bolig, industri, fjernvarme og transport målt i tonn CO₂-ekvivalenter.

Om rapportering på transportområdet

Det legges til særskilte krav om rapportering på arbeidet med miljøvennlig transport:

I resultat og aktivitetsrapporten skal det rapporteres særskilt for arbeidet på transportområdet.

Enova skal fra 1.januar 2015 overta utbetaling, overvåkning og rapportering av Transnovas prosjektportefølje. Oppfølgingen av Transnovas prosjekter holdes separat i Enovas rapporter og regnskap.

AVTALENS PUNKT 17.

AVTALENS VARIGHET

Som følge av at avtalen forlenges med ett år skal punktet lyde:

Med mindre avtalen faller bort eller blir endret i medhold av punktene 18 eller 19, gjelder avtalen til 31. desember 2016.

AVTALENS PUNKT 20.

EVALUERING

Punktet endres slik at det lyder:

Det legges opp til at Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet, samt Enovas organisering av hele virksomheten, evalueres i forbindelse med ny avtale.

21. INTENSJON OM NY AVTALE

Som følge av at avtalen forlenges med ett år skal punktet lyde:

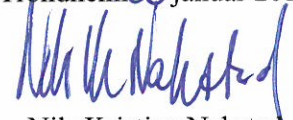
Forhandlinger om ny avtale for en ny periode vil kunne starte i 2016, med sikte på at det kan inngås en ny avtale fra og med 1. januar 2017. Det legges til grunn at ny avtale med virkning fra 1. januar 2017 skal gjelde i fire nye år, jf. Energifondets vedtekter.

For Olje- og energidepartementet
Oslo 30 januar 2015

Andreas H. Eriksen
ekspedisjonssjef

For Enova SF
Trondheim 28 januar 2015

Nils Kristian Nakstad
administrerende direktør

Regelverk for Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet

Fastsatt av Olje- og energidepartementet desember 2012

Innhold

I	INNLEDNING	3
1	Bakgrunn.....	3
II	ENERGIFONDET	3
2	Generelt.....	3
3	Mål for forvaltningen av Energifondet.....	4
	Kriterier for støtte fra Energifondet	4
4	4
5	Tilskudd	4
5.1	Vedtak	4
5.2	Tilskuddsbrev	5
5.3	Registrering av tilsagn m.m.	5
6	Oppfølging av tilskudd.....	5
6.1	Utbetaling.....	5
6.2	Tilbakebetaling	6
6.3	Oppfølging og kontroll	6
III	ANDRE BESTEMMELSER	6
7	Økonomiske rammer for tilskuddsvirksomheten	6
8	Forvaltningslovens bestemmelser	6
9	Oppfølging og kontroll.....	7
10	Evaluering	7

I INNLEDNING

1 Bakgrunn

Enova SF (heretter "Enova") har i oppgave å forvalte midlene i Energifondet. Enova og Energifondets formål er å fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon og utvikling av energi- og klimateknologi, jf. Enova og Energifondets vedtekter.

Virksomheten skal styrke forsyningssikkerheten og redusere utslippene av klimagasser.

II ENERGIFONDET

2 Generelt

Energifondet skal være en forutsigbar og langsiktig finansieringskilde for arbeidet med energiomlegging.

Retningslinjer for etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten fremgår av kapittel 6 i "Bestemmelser om økonomistyring i staten" (Finansdepartementet 12. desember 2003) og "Reglement for økonomistyring i staten" (Kronprinsreg. res. av 12. desember 2003). Det vises for øvrig til "Veileder om etablering og forvaltning av tilskuddsordninger i staten" utgitt av Finansdepartementet i juni 2004.

Formålet med bestemmelsene er å sikre effektiv og hensiktsmessig utforming og oppfølging av tilskuddsordningen.

Enova skal forvalte midlene fra Energifondet i samsvar med Stortingets vedtak om opprettelsen av Energifondet, Stortingets vedtak knyttet til klimameldingen, energiloven med tilhørende Forskrift om innbetaling av påslag på nett tariffen til Energifondet, Energifondets vedtekter, de til enhver tids gjeldende fireårige avtaler mellom Olje- og energidepartementet og Enova SF om forvaltningen av midlene fra Energifondet. Forvaltningen skal videre være i tråd med andre myndighetsvedtak av betydning for fondets midler. Enova kan innføre endringer eller fastsette ytterligere regler for hvordan støtteordninger skal forvaltes.

Statsstøttereguleringen begrenser tillatt støtteintensitet, jf. EFTAs overvåkningsorgan (ESA) retningslinjer for statsstøtte. Maksimale støttesatser og større enkelttildelinger skal være innenfor statsstøttereguleringens rammer. Kumulasjon av forskjellig støtte, for eksempel fra ulike støttegivere, må ikke medføre at maksimal tillatt støtteintensitet overskrides. Der statsstøttereguleringen krever individuell notifikasjon av støttetildelinger skal Enova legge til rette for at notifikasjonen til ESA kan finne sted kort tid etter styrevedtak.

3 Mål for forvaltningen av Energifondet

Olje- og energidepartementet og Enova SF inngår fireårige avtaler som blant annet fastsetter hovedmål, mål for arbeidet med energi- og klimateknologi og resultatmål for anvendelse av midlene i Energifondet. Departementet utarbeider årlige tildelingsbrev som utdyper og kompletterer de føringer og mål som ligger i den gjeldende fireårige avtalen.

Midlene fra Energifondet skal forvaltes på en slik måte at målene nås og pålagte oppgaver utføres mest mulig kostnadseffektivt. Enovas tildeling av støttemidler fra Energifondet skal skje etter objektive og transparente kriterier.

Enova skal ha et rapporteringssystem for alle prosjekter og aktiviteter som finansieres over Energifondet.

Enova skal kontrollere informasjonen støttemottakeren sender inn som har betydning for beregning av tilskuddsbeløp, jf. punkt 6.3.8.1 i bestemmelser om økonomistyring i staten. Kontrolltiltakene skal dokumenteres. Krav til kontroll av informasjon fra støttemottaker og rapportering beskrives nærmere i de fireårige avtalene mellom Olje- og energidepartementet og Enova.

4 Kriterier for støtte fra Energifondet

Enova utarbeider kriterier for støtte fra Energifondet. Kriteriene skal være tydelige, objektive og transparente. Kriteriene skal publiseres på Enovas hjemmeside.

Støtte fra Energifondet gis i samfinansiering med bedrifter eller andre kilder. En forutsetning for støtten er at prosjektene fullfinansieres.

Enova skal bare støtte prosjekter innenfor norsk territorium og norsk økonomisk sone, og søker må være en ansvarlig juridisk person, eller foretak registrert i foretaksregister eller tilsvarende i Norge. Støtte vil bli gitt til fremtidig arbeid og kan ikke gis med tilbakevirkende kraft.

5 Tilskudd

5.1 Vedtak

Enova gir tilskudd til prosjekter basert på en skjønnsmessig vurdering av prosjektet art, av søker og av støttebehov. Omfanget av støtten må i tillegg tilfredsstillende statsstøttereguleringen under EØS avtalen, jf. pkt. 6. Støtten skal spesifiseres i en kontrakt mellom Enova og mottaker av støtten.

Tilskudd gis på betingelse av at støtten benyttes etter nærmere spesifiserte forutsetninger og at oppfyllelsen av disse verifiseres med hensiktsmessige rapporteringskrav. Tilskudd kan utbetales med terminbeløp når prosjektets omfang

og varighet gjør dette hensiktsmessig. Utbetaling av terminbeløp gjøres betinget av tilfredsstillende milepelsrapportering av fremdrift, resultater og ressursanvendelse

Tilskudd kan bli avkortet i mangel av tilfredsstillende rapportering.

Tilskuddsmottaker kan også bli pålagt å tilbakebetale hele eller deler av tilskuddet dersom støtten ikke har blitt anvendt i samsvar med forutsetningene.

5.2 Tilskuddsbrev

Tilsagn om tilskuddsbeløp på grunnlag av innvilget søknad bekreftes med et tilskuddsbrev. Tilskuddsbrev sendes hver enkelt mottaker, eller til en instans som er legitimert til å formidle opplysninger om tilsagn videre. Tilskuddsbrevet med eventuelle vedlegg og Enovas kontrakt skal beskrive:

- formål og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning (tidspunkt(er), rutiner mv)
- vilkår for bruken av midlene, betingelser/frist for bortfall av tilsagn og eventuell frist for mottakeren til å akseptere vilkårene
- krav til rapportering og oppbevaring av dokumentasjon
- kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10, dvs. at det overfor tilskuddsmottakeren tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.
- reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet, tilbakebetalingsregler mv.
- forbehold om eventuelt for mye utbetalt tilskudd.

5.3 Registrering av tilsagn m.m.

Tilsagn om tilskuddsbeløp skal registreres slik at Enova har oversikt over inngåtte forpliktelser.

6 Oppfølging av tilskudd

6.1 Utbetaling

Tilskuddsbeløp skal utbetales i henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten art. 6.3.5. Det skal ikke være anledning til å fremskynde utbetalinger, slik at mottakeren kan plassere tilskudd som rentebærende innskudd eller lån for å oppnå inntekter i tillegg til det bevilgede beløpet.

For investeringstiltak som det tar tid å gjennomføre, kan utbetaling skje i flere deler etter hvert som det mottas rapport om fremdriften.

Alle tilskuddsbeløp skal være attestert før utbetaling kan skje. Den som attesterer skal kontrollere at utbetalingsforslaget er i overensstemmelse med vedtaket om

tilskuddet og at tilskuddsmottaker har sendt inn påkrevet dokumentasjon eller aksept av vilkår dersom det er stilt krav om det.

Enova skal følge bestemmelsene om systemer og rutiner ved utbetaling omtalt i kap. 3. i Bestemmelser om økonomistyring i staten av 12. desember 2003.

6.2 Tilbakebetaling

Enova skal etablere innkrevingsrutiner som sikrer tilbakebetaling, dersom en sluttavregning medfører at mottakeren skal tilbakebetale for mye utbetalt beløp. Der det er utbetalt for mye i fast årlig tildeling til et prosjekt som videreføres i etterfølgende år, kan tildelingen for etterfølgende år reduseres med et beløp tilsvarende det som er for mye utbetalt.

Enova kan kreve tilbakebetalt forholdsmessig andel av prosjektets finansiering eller gi avkortning av støttebeløp i tilfeller der det er oppstått kostnadsbesparelser i forhold til planene, eller det er realisert uforutsette inntekter til prosjektet.

6.3 Oppfølging og kontroll

Enova kan kreve tilleggsdokumentasjon og iverksette tiltak for å verifisere all informasjon som framlegges i forbindelse med søknad om støtte.

I forbindelse med tildeling av støtte vil Enova stille krav til rapportering om prosjektets framdrift, resultater og ressursanvendelse. Rapporter fra tilskuddsmottakere skal gjøre det mulig å vurdere graden av måloppnåelse i forhold til de resultatkrav som er satt og prosjektets planer. Enova kan iverksette kontrolltiltak for å etterprøve slik rapportering og for å ivareta hensynet til at midlene benyttes etter forutsetningene.

Rapportering fra tilskuddsmottaker kan etter avtale erstattes eller suppleres med informasjon fra andre kilder hvis disse gir relevant og tilfredsstillende informasjon.

Enova kan stille krav til attestasjon fra autorisert revisor vedrørende regnskapsmessige forhold eller andre nærmere spesifiserte oppfølgingskriterier.

III ANDRE BESTEMMELSER

7 Økonomiske rammer for tilskuddsvirksomheten

Tilsagn om tilskudd vil bli gitt innenfor rammen av Energifondets budsjett for det aktuelle år, samt i medhold av særskilt tilsagnsfullmakt når det måtte foreligge.

8 Forvaltningslovens bestemmelser

Enova er unntatt fra reglene om enkeltvedtak og klage for vedtak fattet av Enova om tildeling av midler fra Energifondet, jf. Innst. O. nr. 41 (2002-2003) og Besl. O. nr. 54 (2002-2003). Forslaget ble fremmet i Ot. prp. 86 (2001-2002).

For øvrig skal Enova påse at forvaltningslovens bestemmelser følges.

9 Oppfølging og kontroll

For å sikre korrekt saksbehandling ved tildeling og utbetaling av støtte, skal Enova ha systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til oppgave å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler.

Enova skal føre kontroll med at energiloven § 4-4 og bestemmelser gitt i eller i medhold av Forskrift om innbetaling av påslag på nettariffen til Energifondet overholdes. Herunder skal Enova kontrollere eventuelle avvik mellom fakturert uttak av elektrisk energi og faktisk forbruk av elektrisk energi.

10 Evaluering

Olje- og energidepartementet legger opp til at Enovas forvaltning av midlene fra Energifondet skal evalueres jevnlig.

Oversikt over rapporteringskrav i 2016

Frister	Aktivitet
15. mars	Årsrapport for 2015
31. mars	Oversikt over faktisk utbetalt statsstøtte i 2015
31. mai	Rapportering i henhold til punktene 170-173, jf. 248/11/COL
31. mai	Redegjørelse for foretakets kontroll og oppfølging av informasjon fra tilskuddsmottakere
6. september	Halvårsrapport for 2016
6. september	Revidert budsjett og plan for Energifondet for 2016
6. september	Oversendelse av regnskap per 31. juli og prognose for resten av året for Enova SF
8. november	Forslag til administrasjonsramme for 2017 for Enova SF knyttet til forvaltningen av midlene fra Energifondet
8. november	Budsjett og plan for Energifondet for 2017
8. november	Redegjørelse for overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger for 2017

Møteplan for 2016

Dato	Aktuelle tema for møtene
April	Kontaktmøte
5. april kl. 12.00-14.30	Drøfting av årsrapport for 2015 <ul style="list-style-type: none"> - Er resultatene i henhold til fastsatte mål og rammer? - Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål - Langtidsperspektiv - Er det grunnlag for endringer i rapporteringen for neste år?
Juni	Foretaksmøte
24. juni kl. 10.00-10.30	
Juni	Eiermøte
24. juni kl. 10.30-12.30	<ul style="list-style-type: none"> - Oppfølging av avtalen, herunder resultater og måloppnåelse - Enova orienterer om ivaretagelse av samfunnsansvar, jf. Meld. St. 27 (2013-2014)
September	Kontaktmøte
27. september kl. 12.00-14.00	<ul style="list-style-type: none"> - Revidert budsjett og strategi for Energifondet 2016 - Halvårsrapport for 2016
Desember	Eiermøte
14. desember kl. 08.30-10.30	<ul style="list-style-type: none"> - Oppfølging av avtalen - Energifondets budsjett og prioriteringer 2017 - Enova orienterer om risiko- og vesentlighetsvurderinger - Departementet orienterer om foreløpig oppdragsbrev for 2017

Olje- og energidepartementet kommer tilbake til nærmere saksliste for møtene.

Krav til innhold i årsrapport

Del I Leders beretning

Følgende innhold bør inngå i del I som signeres av virksomhetens leder:

- Lederens overordnede vurdering av de samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for året.
- En overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene for året.
- Kort omtale av de sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater.
- Kort omtale av viktige ytre og indre utviklingstrekk og rammebetingelser som vil kunne få innvirkning på virksomhetens resultater framover.

Del II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Omtale av foretaket, departementstilhørighet og tilknytningsform beskrives. Deretter presenteres samfunnsoppdraget, med hovedvekt på ansvarsområde og overordnede mål. Samarbeid med andre virksomheter kan også omtales her. Vesentlige endringer som angår foretaket og samfunnsoppdraget omtales.

Omtale av organisasjonen

Enovas organisasjonsstruktur angis, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart, foretakets toppledelse navngis, antall ansatte og årsverk oppgis, og hvor foretaket er lokalisert. Vesentlige endringer som gjelder organisasjonen omtales.

Presentasjon av utvalgte nøkkeltall

Det skal utarbeides nøkkeltall fra årsregnskapet til Energifondet som kan bidra til å beskrive utviklingen av virksomheten. I tillegg skal følgende nøkkeltall fra årsregnskapet til Enova SF presenteres i del II:

1. Årsverk
2. Samlet tildeling
3. Utnyttelsesgrad
4. Administrasjonstilskudd
5. Lønnsandel av administrasjonstilskudd
6. Lønnsutgifter per årsverk
7. Konsulentandel av administrasjonstilskudd

Nøkkeltallene skal gi nyttig informasjon om virksomheten, og de skal kunne brukes til sammenligning over tid.

Del III Årets aktiviteter og resultater

Følgende innhold skal inngå i del III:

1. Redegjørelse for oppnådde resultater, der det inngår:
 - a. Graden av måloppnåelse skal forklares på bakgrunn av styringsparametere tilhørende de mål og eventuelle oppdrag som er beskrevet i oppdragsbrev og avtale. Vesentlige avvik skal rapporteres og forklares.
 - b. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer
2. Analyse og vurderinger (av resultater, oppnådde effekter og effektiv ressursbruk)
3. En samlet vurdering av måloppnåelse i forhold til samfunnsoppdraget

Fremstillingen bør være systematisk og oversiktlig. Bruk gjerne tabeller og diagrammer. Selv om årsrapportens del III skal omhandle årets resultater, vil bruk av tidsserier sette årets resultater i en sammenheng, og derfor være nyttig.

Del IV Styring og kontroll i virksomheten

Følgende innhold bør inngå i Del IV:

- Overordnede vurdering av styring og kontroll i virksomheten
- Redegjøre for virksomhetens overordnede risiko- og vesentlighetsvurderinger og de viktigste tiltak som er gjennomført for å adressere disse.

Del V Vurdering av framtidsutsikter

I denne delen vurderer virksomheten sin evne til å løse samfunnsoppdraget og oppfylle overordnede mål i et framoverskuende perspektiv. Del V bør ta opp forhold som har blitt aktuelle i løpet av året og som virksomheten mener vil ha betydning for de kommende år.

Del VI Årsberetning og årsregnskap for Enova SF

Det skal utarbeides årsregnskap for Enova SF med revisors beretning og årsberetning fra styret, jf. statsforetaksloven §§ 39 og 41.

Det skal redegjøres for samfunnsansvar i henhold til forventningene som er omtalt i Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap.

Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til administrerende direktør og øvrige ledende ansatte skal tas inn som eget punkt i årsberetningen.

Note i årsregnskapet om lønnskostnader skal vise samlet godtgjørelse til ledende ansatte, fordelt på lønn, annen godtgjørelse og kostnadsført pensjon.

VII Årsregnskap for Energifondet

Det skal utarbeides separat årsregnskap for Energifondet, jf. punkt 4.2 i Instruks for økonomistyring av Energifondet.